

Hvordan rådgiverne kan bidra til innovasjon i anskaffelser i bygg og anlegg

RIF 23. juni 2022

Tema

- Roller & rammebetingelser for innovasjon
- Praktiske eksempler
- Q&A

Tania Wåge Leporowski, RIF

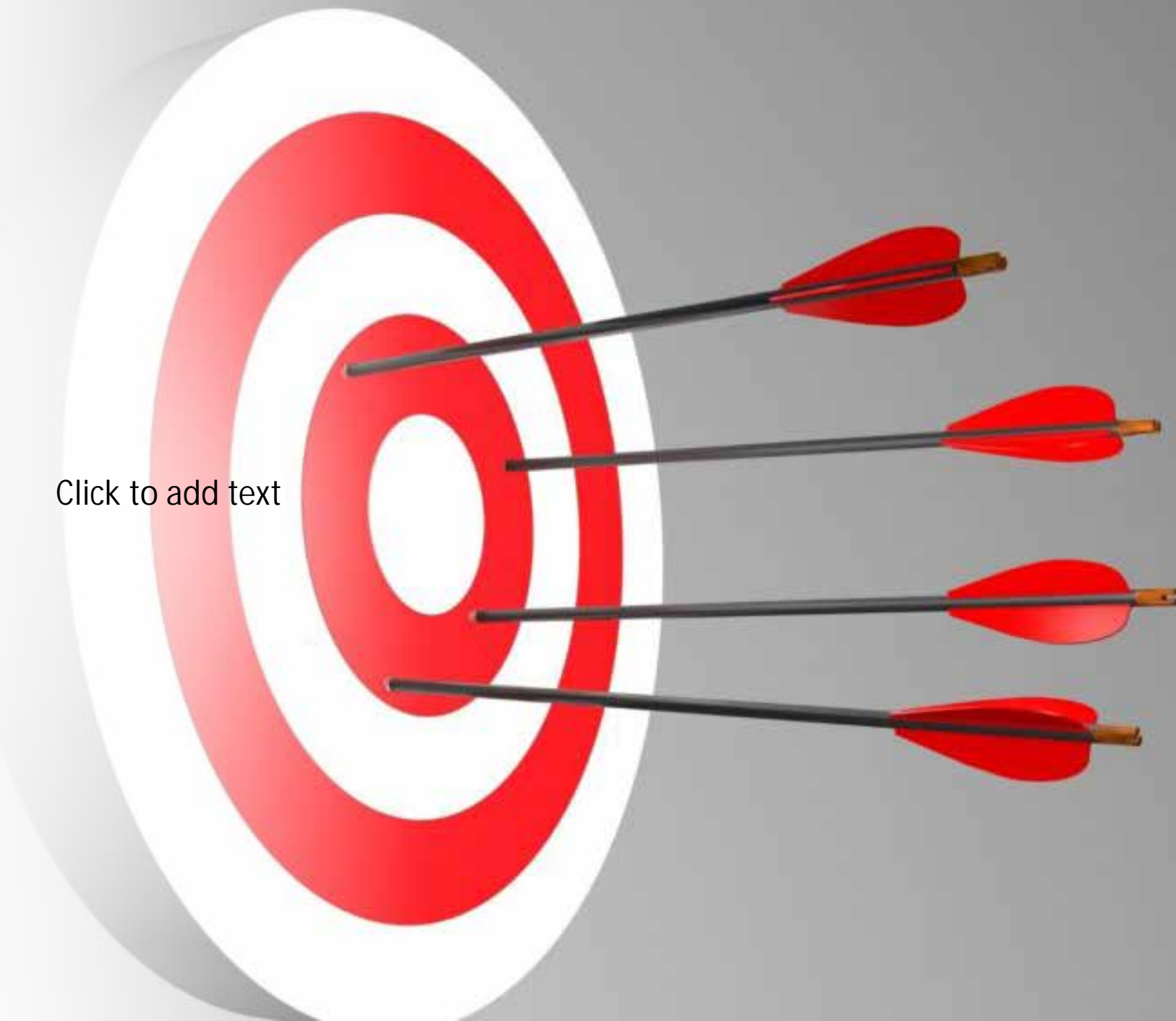

«Eksempler på nye løsninger som resultat av innovative anskaffelser er utslippsfrie byggeplasser og dronetjenester til overvåking av skinnegangen»

"Innovasjon og samarbeid med næringslivet er ikke et mål i seg selv, men et virkemiddel for å fremme bedre måloppnåelse i offentlig sektor." Stortingsmelding 30

Click to add text

Rollen til rådgiveren – mellom barken og veden?

Arkitekten vil ha frie hender til å være kreativ

Staten: Etter lover, regler og standarder

Byggherre: Har sine utalte og utalte forventninger, vil ha levering på tid og kost

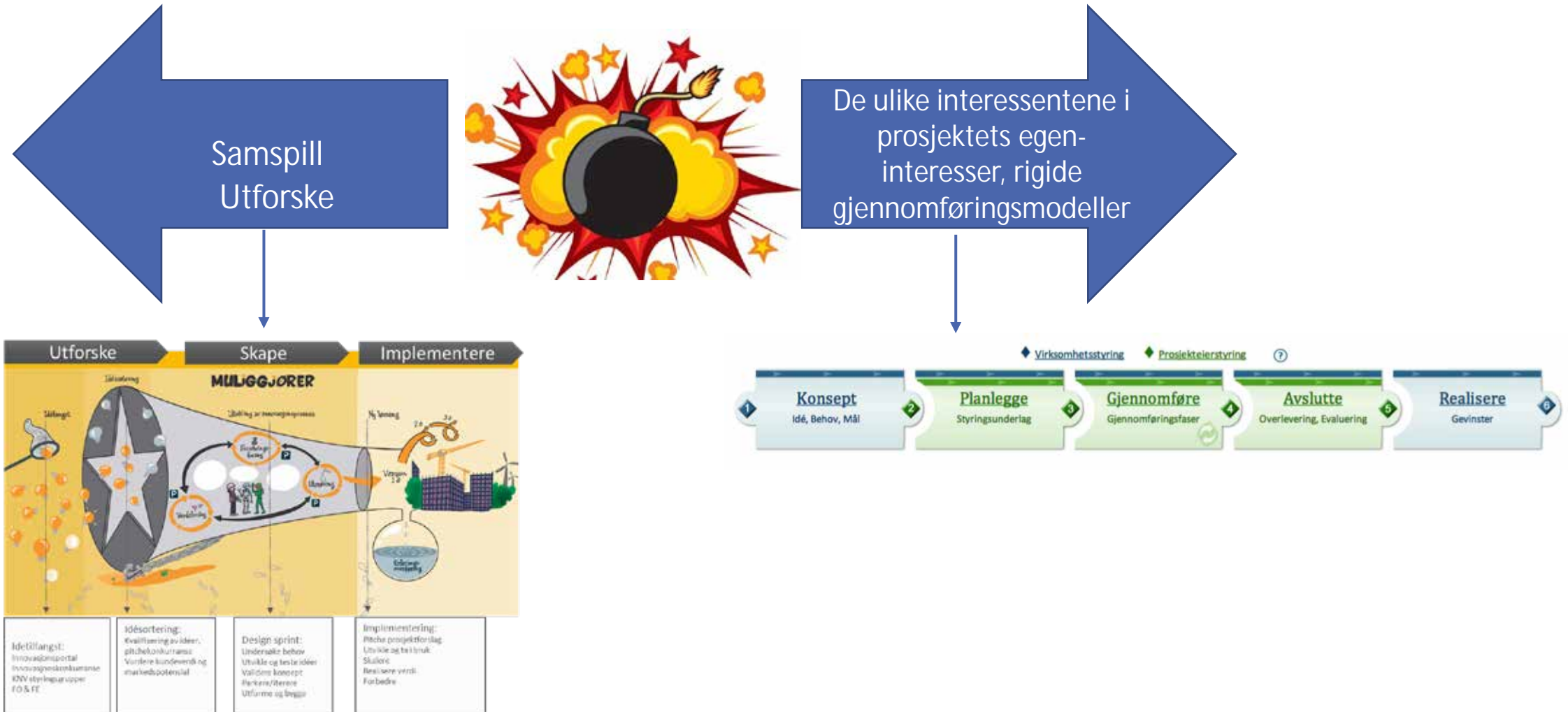
Andre aktører i prosjektet har sine egne agendaer

Entreprenør: Billigst, ukomplisert og raskest

Motstridene interesser i prosjektet

Forretningsmodell og risiko

Hvilken forretningsmodell fungerer for innovasjon, testing og utvikling i prosjekt?

Innovasjon er en risikosport med høy sannsynlighet for å feile. Hvem eier risikoen - hvordan kan den fordeles rettferdig?

Når fungerer det i prosjekt?

«Myndigheter har en viktig rolle for at samarbeid i byggeprosjekter skal gjentas. Det er bra med både konkurranse og samarbeid, men kanskje går det vel langt i retning av konkurranse i BA-næringen.

Både anskaffelsesregler og kultur ser ut til å helle mot at partnerskifter foretrekkes når nye prosjekter starter opp med noen hederlige unntak. Dette kan være en forklaring på den lave innovasjonsgraden i BA-næringen»

Ragnhild Kvalshaugen, Anna R.S. Swärd og Petrine Djupvik-Flaa

Rådgivernes nye perspektiv

Tradisjonell transportplanlegging	Bærekraftig mobilitetsplanlegging
Fokus på trafikk	<i>Fokus på mennesker</i>
Hovedmål: Trafikkapasitet, hastighet og effektivitet	<i>Hovedmål: Tilgjengelighet og livskvalitet, bærekraft, økonomisk levedyktighet, sosial likhet, helse og miljøkvalitet</i>
Reisemiddelfokusert (og reisemidler hver for seg)	<i>Overgang til mer bærekraftig transport, fokus på sammenhengen mellom transportformer</i>
Fokus på infrastruktur	<i>Fokus på kombinasjonen av flere tiltak (mer kostnadseffektivt)</i>
Planlegge for tiltak på kort og mellomlang sikt	<i>Planlegging inngår i en langsiktig visjon og strategi</i>
Knyttet til et administrativt (ekspert) område	<i>Knyttet til funksjonsområde</i>
Ekspertplanlegging	<i>Planlegging med involvering av aktører gjennom en åpen og medvirkningsorientert tilnærming</i>
Begrenset konsekvensanalyse	<i>Regelmessig evaluering og oppfølging av virkninger i en lærings- og forbedringsprosess</i>

Noen praktiske eksempler

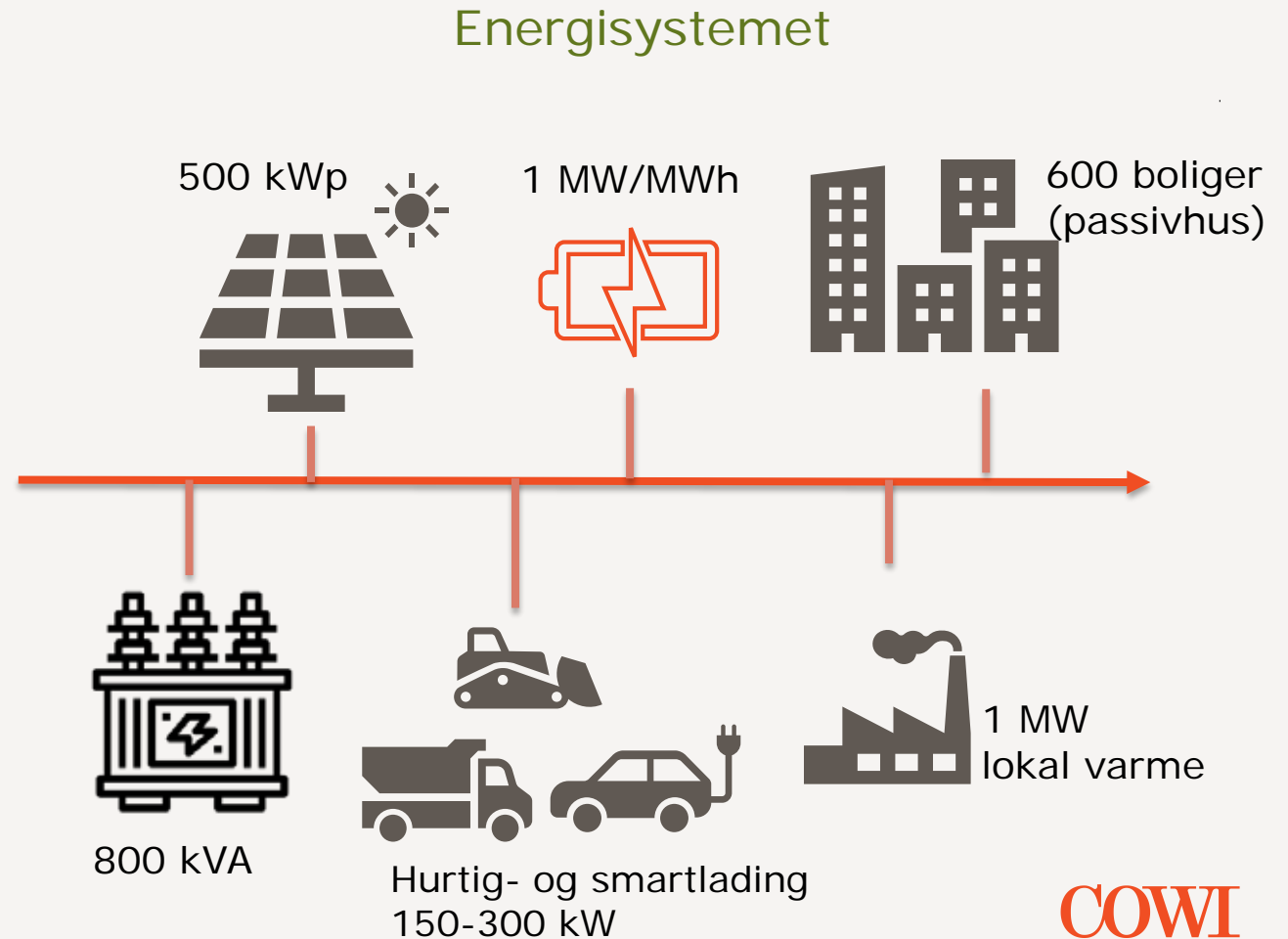
Tanberghøgda boligutvikling

- > Fossen Utvikling AS
- > 600 boliger i ny bydel i Hønefoss
- > Energikonseptutredning og CEEQUAL sertifisering

Innovasjonen:

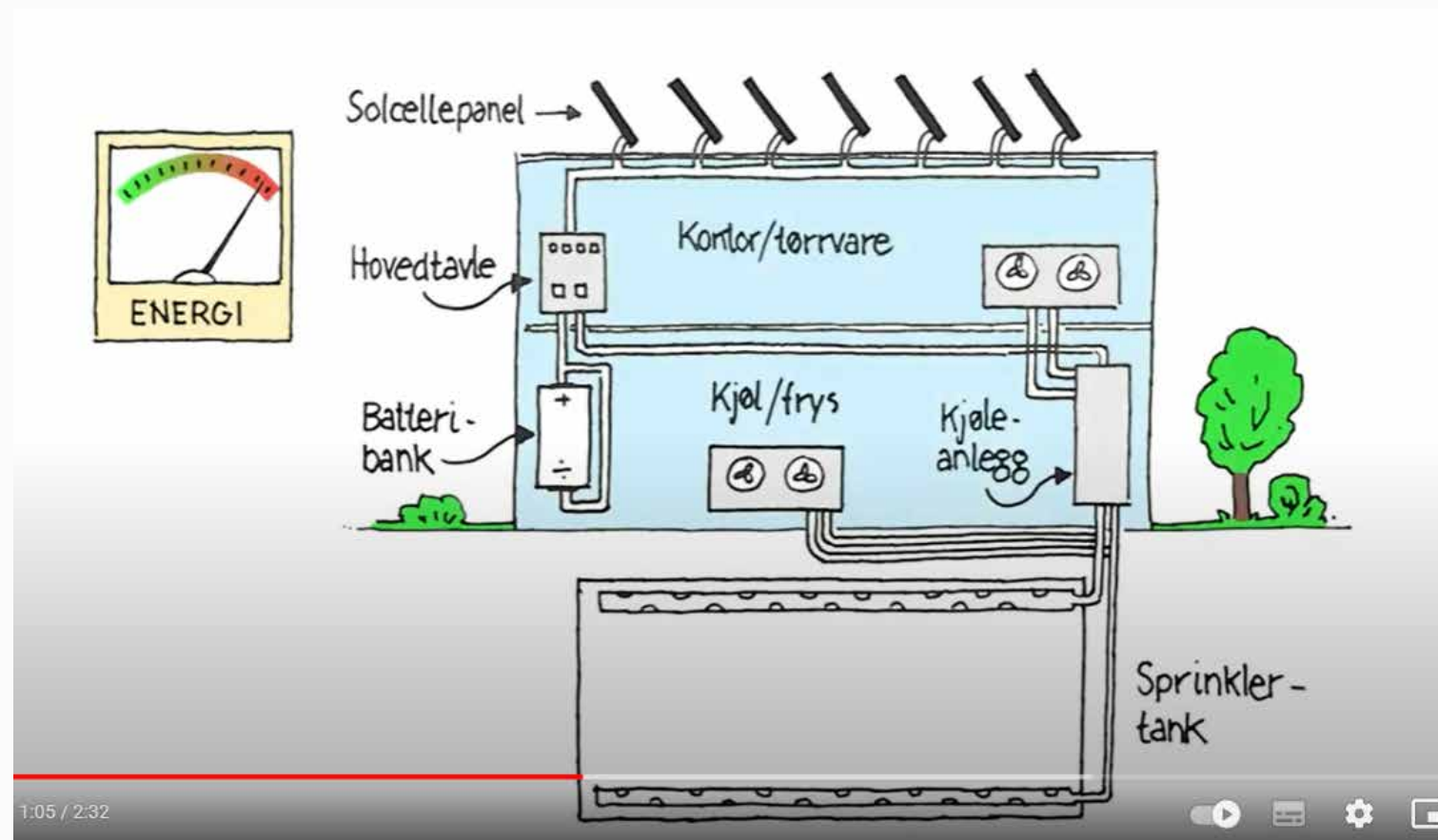
- > Energiløsningene etableres *før* utbygging av boligene
  - > Bakkemontert solkraft
  - > Lokalt batteri
  - > Lokal (permanent) nettstasjon
  - > Ladeinfrastruktur
  - > Lokal varmeløsning

à **Utslippsfri anleggs plass**

Innovative prosjekter | Kortreist energi på REMA Distribunal Vagle

- <https://youtu.be/oYYpQ8FaeZU>

Prosjekt:

ULVEN-UTBYGGINGEN

STED:

Oslo

ÅR:

2017 - Pågår

OPPDRAGSGIVER:

OBOS – Team Veidekke DA

OMFANG/FASE:

Alle faser, utvikling til byggeplassoppfølging

PROSJEKTANSVARLIG:

Eivind Henjum Sinding-Larsen (esl@olavolsen.no)

Prosjektbeskrivelse:

I samarbeid med Veidekke Entreprenør, LPO Arkitekter, Landskaperiet, Stema Rådgivning, Erichsen & Horgen og Bravida, ble Dr.techn.Olav Olsen trukket ut som vinnere av konkurransen om utbyggingen av Ulven. Dette er et av OBOS sine største utbyggingsprosjekt noensinne. Planområdet Ulven, er gjennom planvedtak i 2015 regulert til kombinert nærings- og boligformål, mens eksisterende bebyggelse i dag i hovedsak består av kontor, lager og logistikk. På det 280 mål store området planlegger OBOS å bygge ut 3.000 boliger og 200.000 kvadratmeter næringsarealer i løpet av de neste 20 årene.

Gjennom å danne et felles selskap, Team Veidekke DA, har gruppen etablert en samspillmodell for byggingen av Ulven. Utvikling, prosjektering og utførelse gjennomføres med høy grad av samlokalisering og kollektive beslutningsprosesser. Overskuddet fra totalentreprisen fordeles ut fra den enkelte deltakers eierandel.

Hva byggherrer med ambisjoner om å ta i bruk nye løsninger i sine byggeprosjekter kan gjøre

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring
Handlingsplan for økt andel klima- og miljøvennlige offentlige anskaffelser og grønn innovasjon
 9. september 2021

Bygg21
 Rapport og veileder Betonghammeren Bygg21-signaturen Aktuelt Bygg21 fase 2 Hva er du eier?

Dette er beste praksis
 Her er Bygg21s rapporter og veiledere med råd og anbefalinger som vil hjelpe deg til å planlegge og gjennomføre enda mer effektive byggeprosesser.

[Se rapporter og veiledere](#)

Kurs i kvalitets-prinsipper for bærekraftige bygg og områder
Om kurset

Hvem fortjener å bli nominert til Beste Praksis?
Til nominering

Gå direkte til Bygg21-signaturen her
Signering

DigitalNorway
 Kurs Bedrift Utforsk temaer Aktuelt Prosjekter Om oss

Kunnskapen du trenger i en digital verden!

DigitalNorway får fart på digitaliseringen av norsk næringsliv, med et spesielt fokus på små og mellomstore bedrifter. Våre eiere er noen av de største næringslivsaktørene i Norge.

[Les mer](#)

Ukens toppsak

NYHETER
Nytt læringstilbud til bedrifter: – Digital kompetanse på sølvfat

Mange norske bedrifter mangler digital kompetanse – og vet ikke like hva de trenger eller hvor de finner den. DigitalNorway tilbyr nå en rekke skreddersydde kurs og læringstiltak for bedrifter som ønsker å

